

Dotační posouzení

Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství dlouhodobě podporuje rozvoj vodovodů a kanalizací prostřednictvím investičních dotačních programů na podporu výstavby a technického zhodnocení infrastruktury vodovodů a kanalizací. Aktuálně je vypsaný program **129 410 „Podpora výstavby a technického zhodnocení infrastruktury vodovodů a kanalizací III**. Není však v současné době vypsána žádná aktuálně platná výzva. Níže uvedené informace tak vychází z aktuálně platných pravidel a poslední vyhlášené výzvy z roku 2024.

Program je:

- na období 2021 - 2025
- určen pro zvýšení dostupnosti pitné vody z vodovodů pro veřejnou potřebu a zajištění odvádění odpadních vod v obcích s důrazem na nejvíce zanedbané regiony a okresy se zaměřením na obce do 2000 obyvatel

Oprávnění žadatelé:

- obce, svazky obcí (v případě, že mohou učit za své závazky svým majetkem), vodohospodářské společnosti s více než 90% většinou kapitálové účasti měst a obcí

Oblasti podpory:

A) Pitná voda (podprogram 129 412) - Podpora výstavby a technického zhodnocení infrastruktury vodovodů III

- výstavba vodovodů pro veřejnou potřebu vč. souvisejících vodárenských objektů **minimálně pro 50 obyvatel** v obcích nebo místních částech **do 2 000 obyvatel**,
- výstavbu a modernizaci zařízení ke zkvalitnění technologie úpravy vody, její akumulace a čerpání s cílem zlepšení jakosti nebo dostupnosti pitné vody v obcích **do 2 000 obyvatel**

B) Odvádění a čištění odpadních vod (podprogram 129 413) - Podpora výstavby a technického zhodnocení infrastruktury kanalizací III

- výstavbu a intenzifikaci ČOV, v obcích **minimálně pro 50 obyvatel**, kde po realizaci budou splněny ukazatele jakosti vypouštěné vyčištěné vody stanovené příslušným vodoprávním úřadem (v případě budování **nové ČOV** musí být v rámci akce zajištěno **nápojení minimálně pro 50% obyvatel obce**),
- výstavbu hlavních kanalizačních sběračů, kanalizační sítě a souvisejících objektů spojených s výstavbou ČOV podle předchozího bodu,
- dostavbu hlavních kanalizačních systémů a souvisejících objektů (vyjma ČOV) **minimálně pro 50 obyvatel**, za předpokladu, že odpadní vody budou odváděny a následně čištěny na již existující, kapacitní a vyhovující ČOV

- odstranění volných výústí realizací komplexního opatření řešícího odkanalizování obce nebo místní (městské) části spojené s výstavbou ČOV v obcích **minimálně pro 50 obyvatel** nebo za předpokladu, že odpadní vody budou odváděny a následně čištěny na již existující, kapacitní a vyhovující ČOV

Podpora poskytnutá dle platných Pravidel MZe v rámci podprogramů 129 413 a 129 412 je účelově určenou podporou na krytí nákladů – stavební a technologické části staveb = tzv. uznatelné náklady (NSTČ).

Podpora není poskytována na neuznatelné části projektu, jako jsou:

- náklady na přípravu a zabezpečení akce
- náklady na projektovou dokumentaci
- náklady na rekonstrukce a opravy vod. řadů či stok
- náklady na zainvestování pozemků
- náklady na přípojky
- náklady na dom. ČS vč. výtaku z DČS,
- náklady na řady pro „netrvale“ žijící obyvatele či k zástavbě
- náklady na dešťovou kanalizaci, rezervy,...

Stanovení maximální výše uznatelných nákladů (NSTČ) se pro výpočet dotace stanoví tak, že na 1 připojeného trvale hlášeného obyvatele:

- u podprogramu 129 412 (vodovodů) nepřekročí 100 000 Kč bez DPH a v případě společné realizace nové úpravny vody nebo přivaděče a vodovodu nepřekročí 110 000 Kč bez DPH
- u podprogramu 129 413 (kanalizací) nepřekročí 150 000 Kč bez DPH a v případě společné realizace nové ČOV a kanalizace nepřekročí 165 000 Kč bez DPH

Výše podpory je pak 60-70% z uznatelných nákladů, tzv. NSTČ (stanovuje se dle počtu trvale hlášených obyvatel k 1. 1. aktuálního roku), max. však ve výši 50 mil. Kč na akci.

- obec do 1000 obyv. = dotace 70 % z NSTČ
- obec 1001 – 2000 obyv. = dotace 65 % z NSTČ
- obec nad 2000 obyv. = dotace 60 % z NSTČ
- svazek obcí/ vodohospodářské společnosti = % dotace se stanoví dle velikosti obce, kde je akce realizována; v případě, že bude na kat. území více obcí, stanoví se dle nejmenší obce

V případě dotace z jiného zdroje (např. kraj) – nutný souhlas se spolufinancováním od MZe. Celková výše dotace ze všech zúčastněných zdrojů (státní rozpočet, kraj,.....) pak nesmí překročit 80 % ze způsobilých nákladů stavební a technologické části (dále jen „NSTČ“)

Předkládané akce musí být v souladu se zpracovaným PRVK území kraje, musí mít stav. povolení

Termíny a způsob předkládání nových žádostí o zařazení akcí do Programu vyhláší Ministerstvo zemědělství formou výzev. Výše uvedené informace vychází z poslední vyhlášené výzvy (je již momentálně uzavřena). Nicméně se předpokládá vyhlášení výzev 1x ročně v daném období.

Státní fond Životní prostředí

Státní fond životního prostředí podporuje rozvoj vodovodů a kanalizací prostřednictvím dotačního programu v oblasti ochrany životního prostředí. Aktuálně je vypsán Operační program Životní prostředí pro programové období 2021-2027. Termíny a způsob předkládání nových žádostí o dotaci SFŽP vyhláší formou výzev. Přepokládá se vyhlášení výzev 1x za dva roky v daném programovém období. Níže uvedené informace tak vychází z aktuálně platných a vyhlášených dokumentů SFŽP a z posledních vyhlášených výzev. Ta byla vyhlášena v roce 2024 formou NPŽP.

Program je zaměřen na jednotlivé specifické cíle. Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou je řešena v rámci **specifického cíle 1.4.**

V rámci specifického cíle 1.4:

- dojde ke zvýšení podílu obyvatel připojených na čištění odpadních vod, což přispěje ke zlepšení jakosti povrchové podzemní vody
- dojde ke zlepšení dodávek pitné vody a zlepšení přístupu k vodě určené k lidské spotřebě, a to zvýšením podílu obyvatel napojených na vodárenské systémy prostřednictvím zvýšení robustnosti vodárenských systémů a zabezpečením úpravy surové vody a dodávek pitné vody => tím dojde k posílení adaptace sídel na projevy změny klimatu, a to zejména sucha.

Oprávnění žadatelé:

- obce/města, svazky obcí, obchodní společnosti a zájmová sdružení právnických osob vlastněné z více než 50 % obcemi a městy nebo jinými veřejnoprávními subjekty = vlastníci vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu dle zák. 274/2001 Sb.
- podmínkou je, že žadatel/příjemce dotace musí být hlavním vlastníkem stávající vodohospodářské infrastruktury

Oblast podpory:

- v oblasti **jakosti vody** bude podporováno zejména:
 - ❖ dobudování a výstavba čistíren odpadních vod,
 - ❖ intenzifikace čistíren odpadních vod za účelem zvýšeného odstraňování specifického znečištění,
 - ❖ dobudování a modernizace kanalizací,
 - ❖ opatření omezující vypouštění odpadních vod z odlehčení na kanalizaci (akumulační nádrže, retenční nádrže, chemické předčištění apod.)
- v oblasti **zásobování pitnou vodou** bude podporována zejména:
 - ❖ výstavba a modernizace vodovodních přívaděčů a vodovodních řadů,
 - ❖ výstavba a intenzifikace úpraven pitné vody,
 - ❖ doplnění technologií pro odstraňování specifických polutantů,
 - ❖ výstavba, intenzifikace nebo revitalizace stávajících vodních zdrojů.

Výše podpory max. 60% z uznatelných nákladů (u intenzifikací se předpokládá výše dotace 30% z uznatelných nákladů; max. výše u intenzifikací ČOV je 25 mil. Kč a u intenzifikací ÚV je 50 mil. Kč)

Způsobilé výdaje v rámci OPŽP jsou:

a) přímé realizační výdaje

b) projektová příprava, administrace žádosti, koordinace v průběhu realizace a publicita

- zpracování žádosti v IS KP21+
- zpracování projektové dokumentace v požadovaném stupni přípravy
- zpracování příloh žádosti
- administrace veřejných zakázek před registrací žádosti
- inženýrská činnost
- zpracování podkladových analýz a studií
- administrace ZoR, ŽoP
- manažerské řízení realizace
- administrace VZ po registraci žádosti
- výdaje pro zajištění činnosti Správce stavby
- technický dozor a koordinátor BOZP
- administrace ZoU v době udržitelnosti a položky povinné publicity

Výše uvedené výdaje na projektovou přípravu lze považovat za způsobilé maximálně do výše 3,5% u projektů, jejichž celkové způsobilé přímé realizační výdaje jsou vyšší než 10 mil. Kč.

c) daň z přidané hodnoty (DPH)

- způsobilá daň z přidané hodnoty se vztahuje pouze k plnění, která musí být sama považována za způsobilá. V případě, že je plnění způsobilé pouze z adekvátní části, pak je daň z přidané hodnoty vztahující se k tomuto plnění způsobilá ze stejné adekvátní části. Způsobilá je pro příjemce podpory, kteří si nemohou podle vnitrostátních předpisů nárokovat odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu.

Specifické nezpůsobilé výdaje v rámci OPŽP:

- výdaje na poradenské služby, kdy poradce nenese skutečnou odpovědnost za provedení samotného úkolu, nýbrž pomáhá těm, kteří tuto odpovědnost mají
- výdaje na zasíťování dosud nezastavěných pozemků
- výdaje na rekonstrukci a náhradu stávající kanalizace
- výdaje na rekonstrukce a náhrada/obnova přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody včetně rekonstrukce/obnovy objektů na síť, prostá rekonstrukce/obnova zdrojů vody
- výdaje na obnovu ostatních inženýrských sítí z důvodu jejich špatného technického stavu
- obnova/rekonstrukce ČOV
- výdaje na bezodtokové jímky realizované u jednotlivých nemovitostí fyzických osob včetně výdajů na svoz odpadních vod

- výdaje na provozování vodohospodářské infrastruktury
- rozpočtová rezerva
- nákup použitého vybavení
- nákup nemovitosti
- daně – DPH, pokud může žadatel uplatnit odpočet, přímé daně, daň darovací a dědická, daň z nemovitosti, daň z převodu nemovitostí, silniční daň, clo
- pronájem pozemku/stavby
- vyvolané investice, které nejsou spojeny výhradně a přímo s účelem projektu
- úroky, splátky úvěrů
- vícepráce nad výši způsobilých méněprací apod.
- mzdové náklady zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu nepodílejí

Požadované důležité přílohy k žádosti o dotaci z OPŽP

- a) projektová dokumentace v požadovaném stupni včetně položkového rozpočtu
- b) pravomocné územní rozhodnutí s vyznačením nabytí právní moci
- c) vyjádření příslušného povodí ve standardizovaném vzoru
- d) soulad projektu s platným Plánem rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů

Národní program Životní prostředí

Je navržen jako doplňkový k jiným dotačním programům, především Operačnímu programu Životní prostředí, programu Nová zelená úsporám, Modernizačnímu fondu, Operačnímu fondu Spravedlivá transformace a dalším programům administrovaným přímo Ministerstvem životního prostředí.

Uvažovaný dotační program byl vypsán pro období 2021-2023. V současné době není vypsána žádná aktuálně platná výzva v rámci Národního programu Životní prostředí. Lze očekávat vypsání nového dotačního titulu, není však nyní znám jeho rozsah. Podmínky jsou shodné jako výše uvedené v rámci SFŽP.

Krajské dotační prostředky

Z krajských dotačních titulů lze použít v kombinaci s některými výše uvedenými dotačními tituly na tzv. spolufinancování do výše uznatelných nákladů, max. celkem 4,5 mil. Kč na realizaci akce.